

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійної роботи з дисципліни
«ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ ОБЛІКУ»
*(для студентів 3 курсу денної форми навчання
напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит")*

Харків
ХНУМГ
2013

Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни **"Інформаційні системи і технології обліку"** (для студентів 3 курсу денної форми навчання напрямку підготовки 6.030509 "Облік і аудит")») / Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: М. В. Кадничанський. – Х.: ХНУМГ, 2013 - 11 с.

Укладач: М. В. Кадничанський

Рецензент: проф. Момот Т.В.

Рекомендовано кафедрою «Фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту», протокол №1 від „29” серпня 2012 р.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	7
Рекомендації щодо підготовки до лабораторних робіт	7
Тематика рефератів	9
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	10

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

В умовах автоматизованої обробки інформації бухгалтерський облік і бухгалтерська інформація використовуються більш широко ніж при ручній обробці даних, що обумовлено ланцюгом факторів, основними з яких є: обробка і зберігання великої кількості однакових в структурному плані одиниць облікової інформації; виконання складних математичних розрахунків; одержання в лічені хвилини паперових копій будь-якого документу.

Виходячи з цього дана дисципліна ставить своєю метою формування у студента системи теоретичних і практичних знань в галузі побудови і функціонування інформаційних систем і комп'ютерних технологій та можливостей їх використання в обліку. За час вивчення дисципліни студент ознайомиться з основами облікової інформатики, складу облікових задач, особливостей їх розв'язування в умовах використання різних технологій оброблення економічної інформації; набуття вмінь виконувати постановку типових бухгалтерських задач, розробляти алгоритми їх розв'язання з використанням систем управління базами даних і пакетів прикладних програм.

Метою самостійного вивчення дисципліни “Інформаційні системи і технології в обліку” є закріплення теоретичних знань з теорії економічної інформації, дроблення економічної інформації, видів діючих інформаційних систем, комп'ютерних технологій обробки економічної інформації та набуття практичних навичок щодо використання інформаційних технологій в обліку і впровадження інформаційних систем нового покоління – систем підтримки прийняття рішень.

У процесі виконання практичних завдань і самостійного вивчення студент повинен отримати знання:

- інформаційних систем і технологій підприємства;
- організації інформаційної бази систем оброблення економічної інформації;

- апаратного та програмного забезпечення інформаційних технологій;
- автоматизації обліку основних засобів та матеріальних цінностей;
- автоматизації обліку затрат на виробництво готової продукції та її реалізації;
- автоматизації обліку фінансово-розрахункових операцій та автоматизація зведеного обліку і складання звітності.

Засвоєння курсу дозволить студенту опанувати методи й прийоми організації інформаційних систем за їх видами, рівні та функціональне призначення, удосконалювати, поглиблювати й розробляти форми та конфігурації інформаційних систем у напрямі максимального охоплення та розв'язання задач обліку на базі автоматизованих робочих місць.

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, засвоєння необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Під час такої роботи використовується навчальна та спеціальна література і електронні підручники. Специфічною формою самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань.

У процесі самостійного вивчення дисципліни студентам необхідно засвоїти 11 тем (табл. 1.1) і використовувати джерела за списком, наведеним у кінці цих методичних вказівок.

Таблиця 1.1 - Розподіл часу самостійної роботи

Зміст	Кількість годин
ЗМ 1.1. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економікою Економічна інформація і засоби її формалізованого опису. Інформаційні технології оброблення економічної інформації	14
Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економікою. Економічна інформація і засоби її формалізованого опису	8
Тема 2. Інформаційні технології оброблення економічної інформації	6
ЗМ 1.2 Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем в обліку	30
Тема 1. Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації	15
Тема 2. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем в обліку	15
ЗМ 1.3 Автоматизація обліку основних засобів. Автоматизація обліку матеріальних цінностей. Автоматизація обліку праці та заробітної плати. Автоматизація обліку готової продукції та її реалізації	32
Тема 1. Автоматизація обліку основних засобів	8
Тема 2. Автоматизація обліку матеріальних цінностей	8
Тема 3. Автоматизація обліку праці та заробітної плати	8
Тема 4. Автоматизація обліку готової продукції та її реалізації	8
ЗМ 1.4. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій Автоматизація обліку витрат на виробництво Автоматизація зведеного обліку і складання звітності	24
Тема 1. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій	8
Тема 2. Автоматизація обліку витрат на виробництво	8
Тема 3. Автоматизація зведеного обліку і складання звітності	8
Разом	100

2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Рекомендації щодо підготовки до лабораторних робіт

Лабораторні роботи 1-4

План заняття

1. Створити нову інформаційну базу даних в новому каталозі.
2. Завантажити змінену конфігурацію з конфігурації «Бухгалтерский учет. Редакция 4.2».

Типова конфігурація призначена для ведення бухгалтерського обліку в «типовій» госпрозрахунковій фірмі (для бюджетних організацій є своя конфігурація). Вона дозволяє:

- вводити дані про господарські операції у вигляді проводок, типових проводок та документів;
  - роздруковувати стандартні форми документів (наприклад, прибутковий касовий ордер, видатковий касовий ордер та ін.);
  - отримувати звіти про рух грошових коштів в різних розрізах: по рахункам, субконто, датам;
  - вести поряд з бухгалтерським обліком податковий облік у відповідності до податкового кодексу;
  - формувати звіти, які здаються в податкову інспекцію.
-
3. Створити в конфігурації новий інтерфейс – «Інтерфейс Кассира». Користувач с таким інтерфейсом може вводити приходні и видаткові касові документи, авансові звіти та отримувати список касових документів. Налаштувати панель інструментів та меню.

4. Створити в конфігурації новий набір прав «Права Кассира». Користувач з такими правами може вводити приходні и видаткові касові документи, але не може змінювати вже проведені касові документи.
5. Внести в конфігураторі двох нових користувачів системи (один касир, другий – адміністратор), задати їм паролі, ролі та інтерфейси.
6. Відкрити конфігурацію. Задати ім'я конфігурації, ввести авторів та роль на конфігурацію.
7. Зберегти, відновити та протестувати інформаційну базу даних.

Лабораторні роботи 5-8

План заняття

1. Ввести операції за допомогою ручних проводок.
2. Вимкнути проводки з ручних операцій (клавіша F8).
3. Ввести ті ж самі операції за допомогою документів.
4. Порівняти отримані проводки, пояснити причину невідповідності.

Поряд з лабораторними роботами додатковими формами самостійної роботи є домашні індивідуальні завдання та написання реферату.

Домашні завдання є, як правило, продовженням лабораторних занять та сприяють оволодінню практичними навичками щодо основних розділів дисципліни. Вони передбачають вивчення рекомендованої літератури, детальне вивчення теоретичного матеріалу, написання реферату, підготовку до лабораторних занять та виконання домашніх завдань.

Тематика рефератів

1. Автоматизований банк документів. Автоматизований банк знань. Взаємодія користувача із банками інформації.
  2. Особливості інтелектуальних систем. Особливості та класифікація систем підтримки прийняття рішень (СППР). Функції та компоненти СППР
  3. Процедури та інструменти в СППР. Властивості та сфера застосування експертних систем. Особливості та компоненти технології експертних систем.
  4. Особливості бухгалтерських ІС, їх місце в системі управління підприємством. Структура бухгалтерських ІС, їх класифікація.
  5. АРМ в системах бухгалтерського обліку.
  6. Бухгалтерські ІС для великих підприємств.
  7. Бухгалтерські ІС на підприємствах малого та середнього бізнесу.
  8. Огляд ринку програмних засобів автоматизації бухгалтерського обліку.
  9. Технічні засади ІС. Інформаційний процес обробки даних.
  10. Програмні засоби управління загальними бізнес-процесами
  11. Системи управління базами даних (СУБД)
  12. Спеціалізовані програмні засоби.
  13. АРМ спеціалістів для різних видів діяльності організації.
  14. Системи переводів грошових коштів (SWIFT).
  15. Програмні засоби, які використовуються в банківській діяльності.
- Автоматизовані банківські системи (АБС)
16. Інформаційні системи в сфері менеджменту й маркетингу
  17. Автоматизовані інформаційні системи (АІС). Інформаційна система ARIS
  18. Інформаційні системи в бухгалтерському обліку
  19. Корпоративні інформаційні системи
  20. Стандарти й ефективність впровадження КИСНУВ
  21. Системи автоматизації виробничої діяльності організації. Автоматизація підсистеми управління збутом в організації
  22. Характеристика програм автоматизації бухгалтерського обліку. Версії програм автоматизації бухгалтерського обліку.
  23. Стан і тенденції розвитку ринку програмного забезпечення в сфері бухгалтерського обліку

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутинець Ф. Ф. та ін. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: Підручник. / Бутинець Ф. Ф., Івахненко С. В., Давидюк Т. В., Шахрайчук С. І. - Друге вид., перероб і доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 544 с.
2. Информационные системы учета. Офисные программы. //С.М. Мордовцев, А.Ю. Тихонович - Харьков: ХГАГХ. 2001.
3. Іванюта, П. В. Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті [Текст] : навчальний посібник / П. В. Іванюта ; Мін-во освіти і науки України, Держ. комітет статистики України, Держ. академія статистики, обліку та аудиту, Полтавська філія К. : ЦУЛ, 2007
4. Інформаційні системи і технології обліку, (для студентів 4-5 курсів денної та заочної форм навчання спеціальності 6.050106 "Облік і аудит")./ Конспект лекцій/ А.В. Місюров - Харків: ХНАМГ, 2008:- 90 с.
5. Кліменко, О.В. Інформаційні системи і технології в обліку [Текст] : Навчальний посібник / О.В. Кліменко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
6. Методические указания к лабораторным работам по дисциплине "Информационные системы и технологии учета" (для студентов 4-го курса дневной формы обучения специальности 6.050100 "Учет и аудит"). ХНАМГ 2006.
7. Методичні вказівки до вивчення курсу "Інформаційні системи і технології обліку". Темі і задачі для курсової роботи (для студентів 4-5 курсів заочної форми навчання спеціальності 6.050106 "Облік і аудит"). ХНАМГ, 2006.
8. Федорова Г. Информационные технологии бухгалтерского учета, анализа и аудита / Г. Федорова. – М.: Омега-Л, 2006. – 304 с.
9. Шквір, В.Д. Інформаційні системи і технології в обліку [Текст] : навчальний посібник / В. Д. Шквір, А. Г. Загородній, О. С. Височай 3-те вид перероб.і доп К. : Знання, 2007 439 с.
10. Шквір, В.Д. Інформаційні системи і технології в обліку [Текст] : практикум / В. Д. Шквір, А. Г. Загородній, О. С. Височай К. : Знання, 2006 429 с.
11. Ясенов В.Н. Информационные системы и технологии в экономике / В.Н. Ясенов. – М.: Юнити-Дана, 2008. – 560 с.
12. Bagranoff N. Core Concepts of Accounting Information Systems, 11th Edition /Nancy A. Bagranoff, Mark G. Simkin, Carolyn Strand Norman, Ph.D., CPA. - John Wiley & Sons Ltd, 2009. – 544 p.
13. Turner Leslie Accounting Information Systems: Controls and Processes, 1st Edition / Leslie Turner, Andrea Weickgenannt. – Wiley, 2009. - 672 p.

Навчальне видання

Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни **"Інформаційні системи і технології обліку"** (для студентів 3 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит")»)

Укладач **КАДНИЧАНСЬКИЙ** Микола Вікторович

Відповідальний за випуск *Г.І. Кізілов*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *Кадничанський М.В.*

План 2012, поз. 383М

Підп. до друку 22.03.2013	Формат 60x84/1/16
Друк на ризографії.	Ум. друк. арк. 0,8
Зам.№	Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4064 від 12.05.2011 р.